

Inhoud	
Inleiding	
I. Doelstellingen	3
1. Geïntegreerd en integraal. Sleutelbegrippen in de cultureel-erfgoedwerking	3
1.1 Houtem Jaarmarkt	3
1.2 Inventarisatie LoS	3
1.3 Inventarisatie MAD	4
1.4 Erfgoedbank	4
2. Buiten de comfortzone van de traditionele erfgoedwerker	6
2.1 Het tuinbouwverleden	6
2.2 Het vliegveld van Gontrode tijdens WOI	7
2.3 Kinderen in bezet gebied	14
2.4 Reuzenproject	14
2.5 Tracé Travak	14
3. Zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed, een gedeelde verantwoordelijkheid	15
3.1 Overlegstructuren op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau	15
3.2 Inventarisatie religieus erfgoed	17
3.3 Erfgoeddag	17
3.4 Vrijwilligersbeleid en ontmoetingsdag vrijwilligers	19
4. Het lokale ondersteuningsbeleid	19
4.1 Projectsubsidies	19
4.2 Groepsaanbod provincie	20
4.3 Uitleendienst	21
4.4 Vorming erfgoedactoren	21
4.5 Kenniscentrum en eerst aanspreekpunt	21
5. Interne werking van de cultureel-erfgoedcel	22
5.1 Beleid	22
5.2 Teamoverleg, dagelijks bestuur, functionerings- en evaluatiegesprekken	22
5.3 Brede communicatie	22
5.4 Vormingen, studiedagen en sectormomenten voor personeel	23
5.5 Tussentijdse en jaarlijkse controle van de begroting	24
5.6 Administratieve taken	25
II. Acties gekoppeld aan operationele doelstellingen	26
III. Bestuur, reflectiegroep en personeel	28
1. Raad van bestuur	28
2. Reflectiegroep	28
3. Personeel van de cultureel-erfgoedcel	28
IV. Erfgoedcel Viersprong in de pers	29

Inleiding

Dit werkingsverslag gaat na welke specifieke acties in 2015 werden ondernomen om het diverse lokale cultureel erfgoed van binnen het werkingsgebied van de cultureel-erfgoedcel Viersprong op de kaart te zetten, te borgen en te bewaren, samen met alle enthousiaste erfgoedvrijwilligers en -organisaties en andere partners, rekening houdend met de strategische en operationele doelstellingen van het beleidsplan 2015-2020 zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst 2015-2020.

Dit jaarverslag 2015 werd voorgelegd aan de reflectiegroep op 17 maart 2016 en werd op 23 maart 2016 goedgekeurd door de raad van bestuur van de projectvereniging Viersprong.

I. Doelstellingen

1. Geïntegreerd en integraal. Sleutelbegrippen in de cultureel-erfgoedwerking

SD 1° de zorg voor en de ontsluiting van het lokale cultureel erfgoed is gerealiseerd vanuit een geïntegreerde en integrale benadering;

1.1 Houtem jaarmarkt

De cultureel-erfgoedcel organiseert jaarlijks een actie om het immaterieel cultureel-erfgoedelement Houtem Jaarmarkt te borgen en te promoten. In 2015 ondersteunde de cultureel-erfgoedcel de activiteiten van Heemkunde Houtem. Ter gelegenheid van de jaarmarkt stelde Heemkunde Houtem een bijzondere collectie postkaarten tentoon. Daarnaast bood zij bezoekers de mogelijkheid om hun stamboom te laten opmaken. Beide activiteiten vonden plaats in de ruimte van het architectenbureau te Polbroek 7 en dit op 10 en 11 november van 9u tot 18u.

Naar aanleiding van de tentoonstelling organiseerde erfgoedcel Viersprong een postkaartactie. Hiervoor ontwierp zij vier verschillende postkaarten die het erfgoed van de jaarmarkt op een originele manier in beeld brengen. De postkaarten bevatten foto's van verschillende inwoners op weg naar de jaarmarkt, foto's van het circus tijdens de jaarmarkt, een foto van de jaarmarkt in de jaren '30 alsook een foto van de jaarmarkt in de jaren '90 met paarden. Tijdens Houtem Jaarmarkt nodigde de cultureel-erfgoedcel bezoekers uit om een postkaart op te sturen naar vrienden of familie. In totaal verzonden een 80-tal mensen een postkaartje. De kaartjes werden daarnaast ook meegenomen voor eigen gebruik. De actie werd, net als de borgingsacties van de voorbije jaren, toegevoegd aan de databank Immaterieel Erfgoed in Vlaanderen.

1.2 Inventarisatie LoS

In het najaar van 2015 startte de cultureel-erfgoedcel samen met de vzw Vrienden van Willy, het Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG) en de Provincie Oost-Vlaanderen met de inventarisatie van de collectie van het Sierteeltmuseum Lochristi. De collectie is ondergebracht in de gerestaureerde pastorie van Zaffelare en bevat verschillende unieke objecten die betrekking hebben op de sierteelt. De collectie wordt geïnventariseerd op stukniveau en zal op termijn online raadpleegbaar zijn via de databank erfgoedinzicht.be.

Voorafgaand aan de eigenlijke inventarisatie was de cultureel-erfgoedcel betrokken bij enkele vergaderingen met de leden van de vzw Vrienden van Willy die de collectie beheert.

Op 22/10 werd de website erfgoedinzicht.be voorgesteld aan de voorzitter, waarna er op 28/11 en 2/12 concretere afspraken gemaakt werden met de leden van de vzw. De cultureel-erfgoedcel lichtte het belang van de inventarisatie toe en besprak de inventarisatiemogelijkheden.

Op 7/12 begeleidde zij de vrijwilligers bij het invullen van de objectfiches en stelde zij een draaiboek op. Voor de opstart van de inventarisatie deed de cultureel-erfgoedcel beroep op de expertise van

het Centrum Agrarische Geschiedenis. Het CAG en de cultureel-erfgoedcel begeleidden de vrijwilligers ter plaatse en zorgden voor het nodige materiaal. De eerste objecten werden op 10/12 gefotografeerd en beschreven, waarna concrete afspraken gemaakt werden voor het vervolg van de inventarisatie in 2016.

1.3 Inventarisatie MAD

De onduidelijkheid rond de nieuwe locatie van het gemeentelijk museum, archief en documentatiecentrum (MAD) bleef bestaan in 2015. Deze beslissing moet op politiek niveau worden genomen.

In de schoot van de cultuurraad werd wel gestart met een werkgroep Erfgoed. In de werkgroep werden mogelijke toekomstvisies omtrent het museum, archief en documentatiecentrum geformuleerd die uitmondten in een advies van de cultuurraad aan het bestuur. De werkgroep is samengesteld uit de voorzitter van de cultuurraad, vertegenwoordigers van het MAD, de vrijetijdscoördinator van de gemeente Melle, de schepenen van cultuur van Melle en vertegenwoordiging vanuit erfgoedcel Viersprong.

De werkgroep kwam samen op 20/01, 3/03, 2/04 en 18/06. Er werd getracht een duidelijke opsplitsing te maken tussen de werking van het museum, het documentatiecentrum en het archief. Er werd ook besproken welke museale collecties van belang zijn voor Melle en welke afgestoten kunnen worden. Het belang van een collectieplan werd eveneens toegelicht door de cultureel-erfgoedcel. Op basis van de gesprekken maakte de voorzitter van de cultuurraad een advies op voor het gemeentelijk bestuur.

Voorafgaand aan de werkgroepen vond bijkomend overleg plaats tussen de cultureel-erfgoedcel en de gemeente Melle over de opmaak van een collectieplan en de registratie van deelcollecties via het COMETA model. Een samenvatting van de brochure 'Handreiking voor het schrijven van een collectieplan' en een sjabloon van registratiefiche op basis van COMETA werden aangereikt door de cultureel-erfgoedcel.

1.4 Erfgoedbank

De erfgoedbank Land van Rode is een digitale databank die cultureel erfgoed en 'zwerfgoed' digitaal toegankelijk maakt voor een breed publiek. Met de erfgoedbank maakt de cultureel-erfgoedcel het mogelijk om erfgoed uit privécollecties te digitaliseren en te ontsluiten. Ook in 2015 werd de erfgoedbank actief ingezet in de werking en de activiteiten van de cultureel-erfgoedcel. Via interactieve toepassingen zoals het opvragen van hogeresolutiebeelden, reacties plaatsen bij foto's wordt de bezoeker uitgenodigd eventueel ontbrekende informatie bij het beeldmateriaal aan te vullen.

De erfgoedbank wordt gevuld door de medewerking van vrijwilligers die op regelmatige basis materiaal toevoegen op de erfgoedbank. In 2015 lag de thematische focus op de Eerste Wereldoorlog, in kader van de lancering van het Vliegveld van Gontrode (zie ook 2.2 het vliegveld van Gontrode tijdens WOI). De vrijwilligers krijgen ondersteuning van de cultureel-erfgoedcel en zijn vertrouwd met de toepassing van internationaal geldende standaarden op het vlak van digitalisering

en het toekennen van metadata.

De thema's waarrond erfgoedcel Viersprong werkt kregen via de erfgoedbank verdere promotie en zichtbaarheid. Naar aanleiding van lopende projecten zoals het Vliegveld van Gontrode (zie ook 2.2) en Houtem Jaarmarkt, bundelde de cultureel-erfgoedcel beeldmateriaal in **thematische e-expo's**. In 2015 gingen volgende e-expo's online:

- Het vliegveld van Gontrode
- Zeppelin LZ37 en de crash boven Sint-Amandsberg
- Zeppelins tijdens de Eerste Wereldoorlog
- Circus tijdens Houtem Jaarmarkt

De **erfgoedbankautomaat** is een mobiele tentoonstellingskast, vormgegeven als een bankautomaat met ingebouwde touchscreen, ontworpen om de erfgoedbank verder te promoten. In 2015 was de erfgoedbankautomaat te gast in het gemeentelijk museum, archief en documentatiecentrum Melle, WZC Ter Kimme in Sint-Lievens-Houtem, PC Caritas Melle en het gemeentehuis van Melle. Ter gelegenheid van Houtem Jaarmarkt kreeg de erfgoedbankautomaat ook een plekje bij de postkaartactie van de cultureel-erfgoedcel (zie ook punt 1.1). Eind 2015 traden technische problemen op met de ingebouwde pc van de erfgoedbankautomaat, die dan al meer dan drie jaar oud is. De IT-dienst van de gemeente Oosterzele bekijkt wat mogelijk is voor de toekomst.

De erfgoedbank onderhoudt ook contacten met de reeds bestaande Oost-Vlaamse databanken en met de provincie Oost-Vlaanderen. Op 10 maart 2015 was er een vergadering met de cultureel-erfgoedcellen Waasland, Denderland, Land van Dendermonde en Leie Schelde over een mogelijke integratie van de beeldbank in de provinciale beeldbank erfgoedinzicht.be. Momenteel zijn de technische functionaliteiten niet voldoende om over te stappen naar erfgoedinzicht.be, o.a. door gebrek aan open source software. De toekomst van de provincies is momenteel ook onvoldoende concreet om dit traject verder te zetten.

De facebookpagina van de erfgoedbank werd niet meer actief bijgehouden. De cultureel-erfgoedcel communiceert sinds 2015 over alle projecten via de pagina van Erfgoedcel Viersprong (zie ook 5.3 communicatie) en maakt geen projectmatige facebookpagina's meer aan.

De databank "stemmen uit het verleden" van de UGent rond dialecten is ook via de erfgoedbank toegankelijk. De dialectenfragmenten van de UGent die betrekking hebben op het werkingsgebied van de cultureel-erfgoedcel werden in 2014 verder getranscribeerd door een vrijwilliger. In de zomer van 2015 plaatste een vrijwilliger alle fragmenten online.

De collectie bevat ongeveer 3.000 objecten en 130 geluidsfragmenten. In 2015 bezochten 12.007 gebruikers de website (terugkerende en unieke gebruikers samen), een stijging ten opzichte van 2014. 20 % zijn terugkerende bezoekers. De bezoekduur bedraagt gemiddeld 2:11 minuten. De

meeste bezoekers komen op de website terecht via Google (68,5%). 13,7% surft direct naar de website, 4,3% vindt de website via sociale media.

2. Buiten de comfortzone van de traditionele erfgoedwerker

SD 2° Nieuwe doelgroepen zijn aan de slag gegaan met het lokale cultureel erfgoed en zijn zich daardoor bewust van de meerwaarde ervan. Binnen het doelgroepenbeleid is er uitgebreid aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit;

2.1 Het tuinbouwverleden in Destelbergen, Lochristi, Melle, Merelbeke, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem

In november 2014 diende de cultureel-erfgoedcel een subsidieaanvraag in, in het kader van het programma voor plattelandsontwikkeling PDPO III of Platteland Plus rond het thema het tuinbouwverleden in het werkingsgebied. De goedkeuring van het project liep veel vertraging op (omwille van onduidelijkheid m.b.t. de financiering binnen PDPO III) waardoor uiteindelijk pas in november 2015 gestart kon worden. Het project is een samenwerking met verschillende partners zoals Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Scheldeland, Vlaamse Ardennen en Waasland, P.C. Caritas Melle, CAG (centrum agrarische geschiedenis), Landelijke Gilden, VELT, de diensten vrije tijd van het werkingsgebied, het cultureel-erfgoedveld en de tuinbouwsector.

De beginfase van het project bestond vooral uit archief-en literatuuronderzoek en gesprekken met experts m.b.t. tuinbouw en de bloemensierteelt.

- Overleg met Johan Demets, voormalig medewerker bij P.C. Caritas en vrijwilliger bij het archief Zusters van Liefde i.k.v. de geschiedenis van de instelling
- Archief Merelbeke: opsporen archief m.b.t. sierteeltverleden van de gemeente
- Sint-Lievens-Houtem: contacten met familie De Pauw die witloofteelt introduceerden in Sint-Lievens-Houtem.
- Oosterzele: voorstelling project op de land- en tuinbouwraad op 10/06.

P.C. Caritas ondernam al de eerste stappen in de aanleg van een samentuin volgens de principes van de permacultuur. Het perceel geschikt voor de samentuin werd gesaneerd en ingezaaid met veldbloemen. Vanaf januari 2016 wordt met patiënten, medewerkers en mensen in arbeidstrajectbegeleiding enkele uren gewerkt.

De cultureel-erfgoedcel maakte ook deel uit van een werkgroep rond een nieuwe invulling van de jaarlijkse Vlaamse kermis op P.C. Caritas in 2016. Hierover werd samengekomen op 4/03. Het project rond het tuinbouwverleden en de invulling van de samentuin worden mee opgenomen in de ontwikkeling van een interactieve wandeling op de domeinen van P.C. Caritas in juni 2016.

Een stuurgroep, die het project inhoudelijk aanstuurt kwam voor de eerste keer samen op 8/12. In de stuurgroep zetelen verschillende partners met expertise ter zake: Pieter Bracke (Sint-Lievens-Houtem), Stijn Demonie (gemeente Destelbergen), David De Landsheere (gemeente Oosterzele),

Mieke Imschoot (gemeente Lochristi), Pascal Janssens (P.C. Caritas Melle), Willy Ketelaere (LoS), Eddy Matthys (Landelijke Gilden), Michaël Pector (gemeente Merelbeke), Mieke Penninck (gemeente Melle), Yves Seghers (CAG), Inge Stevens (Toerisme Oost-Vlaanderen), Nadia Tahon (VELT).

Agenda:

- Ronde van de tafel en kennismaking verschillende partners
- Voorstelling erfgoedcel Viersprong en toelichting project
- Toelichting eerste projectfase: onderzoek.

Op vraag van de provincie Oost-Vlaanderen stelde de cultureel-erfgoedcel het project ook voor op de 'gebiedstoer land- en tuinbouw in de bloemenregio'. Diverse initiatieven in de bloemenregio die handelen rond de kwalitatieve ontwikkeling van de open ruimte stonden centraal via een aantal bezoeken. Tijdens de lunch was er ruimte voor een bezoek aan een projectenmarkt waarop erfgoedcel Viersprong vertegenwoordigd was.

Programma:

- 9u: verwelcoming door Alexander Vercamer, gedeputeerde bevoegd voor Landbouw en Platteland
- 9u15: rondleiding op het Proefcentrum voor Sierteelt
- 10u: bezoek aan bloemisterij Erik Boterdaele
- 11u30: bezoek aan paardenmelkerij en –fokkerij 't Kattenheye
- 13u: lunch, netwerkmoment en projectenmarkt.

Binnen het kader van het tuinbouwproject startte de cultureel-erfgoedcel de voorbereidingen voor een traject rond cultureel erfgoed en de geestelijke gezondheidszorg i.s.m. FARO, P.C. Caritas en de gemeente Melle. De bedoeling is om sociale meerwaarde te creëren, expertise en vaardigheden hierrond te delen en een ondersteunend netwerk op te bouwen (zoals dat in de cultureel-erfgoedsector al bestaat voor andere werkingsgebieden). De samenwerking past ook binnen het kader van Erfgoeddag 2017 die in het teken van zorg staat.

De projecten Cottelbos (P.C. Caritas) en de samenwerking met de Sint-Christoforusgemeenschap zijn proeftuinen voor de samenwerking tussen een erfgoedorganisatie en een zorginstelling. Het is de bedoeling om deze proeftuinen te capteren (ook lessons learned) en als goede voorbeelden mee op te nemen in een gids (cf. traject van FARO rond erfgoed en dementie).

2.2 Het vliegveld van Gontrode tijdens WOI

Het project rond het vliegveld van Gontrode werd in 2015 gefinaliseerd. De laatste projectfase liep van januari 2015 tot eind juni 2015.

Volgende zaken werden gerealiseerd:

- Finaliseren lezingencyclus:

Het project voorzag in de uitwerking van een lezingencyclus. 4 lezingen vonden plaats in de eerste twee projectfasen (zie jaarverslag 2014). De vijfde en laatste lezing werd op 22/04/15

georganiseerd i.s.m. bibliotheek Melle en gemeente Melle in de leeszaal van de bibliotheek. Frederik Vanderstraeten gaf een lezing 'Luchtschip ontploft Gent' naar aanloop van het publieksmoment op 7/6/15. De lezing lokte een 70-tal geïnteresseerden. Naar aanleiding van de grote belangstelling voor de lezingencyclus organiseert erfgoedcel Viersprong i.s.m. Vorming Plus Gent-Eeklo en heemkundige kring De Gonde een extra vormingsmoment op 24/10/15. Tijdens een wandeling rond de ruime omgeving van het vliegveld wordt dieper ingegaan op zichtbare en onzichtbare landschapselementen. Waardevolle natuur- en cultuurelementen worden door een landschaps- en erfgoeddeskundige verklaard. (zie ook 4.4 Vorming erfgoedactoren)

- Finaliseren educatieve website Kinderen in bezet gebied:

De interactieve en educatieve website kindereninbezetgebied.be laat kinderen van de derde graad lager onderwijs kennis maken met het dagelijkse leven tijdens de Eerste Wereldoorlog. De Grote Oorlog kan via een tijdslijn, een kaart, getuigenissen en thema's ontdekt worden. In de tweede projectfase werd de website ingevuld met lokale inhoud voor de gemeente Melle. Het vliegveld van Gontrode, de slag van 7 september 1914 in Melle/Kwatrecht en de slag met de vlootfuseliers krijgen een prominente rol in de website. In de derde en laatste projectfase werd de website nagekeken door het MAD Melle die extra inhoudelijke elementen en beeldmateriaal toevoegde.

Vrijwilliger Fien Cornelis heeft een pedagogische achtergrond. Zij las de website volledig door en paste het taalgebruik aan aan de doelgroep van kinderen van het vijfde en zesde leerjaar. In augustus 2014 werd de website al voorgesteld op een persmoment (zie jaarverslag 2014). De cultureel-erfgoedcel stelde de website nogmaals voor aan de directies van alle scholen lager onderwijs in Melle op 12/06/15. Het aanbod naar de lagere scholen werd ook aangevuld met een geleid klasbezoek aan de site van het vliegveld. Henk Tyberghein van de werkgroep WO I van Melle zal geïnteresseerde klassen een toelichting geven bij een bezoek aan de WO I-bunker en panoramatafel.

Twee klassen gingen aan de slag met de website en bezochten de site: de gemeentelijke basisschool Melle, in oktober 2015 n.a.v. Wapenstilstand en de Sint-Vincentiuschool Gontrode op 25 september 2015.

- Druk en verspreiding fiets- en wandelkaarten:

De fiets- en wandelkaart werden ontwikkeld in de eerste projectfase en getest in de tweede projectfase. De fietskaart bestaat uit twee fietslussen. De lus Sint-Amandsberg – Westerbegraafplaats – Sint-Amandsberg gaat langs plaatsen met verhalen die in direct verband staan met de crash van de zeppelin LZ37. De lus Gontrode – Sint-Amandsberg – Gontrode focust op het verhaal van het vliegveld. De lussen kunnen afzonderlijk of samen worden afgelegd. De wandelroute start aan het station van Gontrode en loopt rond het voormalige vliegveld, met vanuit elke hoek een ander spectaculair uitzicht. Tijdens de laatste projectfase werden de kaarten gedrukt en verspreid. Beeld- en tekstmateriaal en een link naar www.hetvliegveldvangontrode.be (vermelding url + via qr-code) bieden extra achtergrondinformatie over het vliegveld van Gontrode.

De fietskaarten werden gedrukt op 1.500 exemplaren en in de week voor de lancering van de site verspreid in het werkingsgebied van de cultureel-erfgoedcel. De wandelkaarten zijn gedrukt op 1.000 exemplaren en worden samen met de fietskaarten ruim verspreid. De kaarten zijn gratis te verkrijgen in

- 12 bibliotheken en bibliotheekfilialen van Destelbergen, Lochristi, Melle, Merelbeke, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem
- 6 sportdiensten van Destelbergen, Lochristi, Melle, Merelbeke, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem
- 3 gemeentelijke musea van Destelbergen, Lochristi en Melle
- 6 infoloketten van Destelbergen, Lochristi, Melle, Merelbeke, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem
- 2 toeristische infopunten in Munte, Lochristi.
- 4 gemeenschapscentra: GC 't Groenendal Merelbeke, GC De Kluize Oosterzele, Studio M Melle, CC De Fabriek Sint-Lievens-Houtem.
- Horecazaken B&B Landhuis Ter Velt Melle, Hotel Otus Wetteren, B&B La clé du sud Merelbeke, B&B Le jardin d'Hélène Merelbeke, B&B a place te be in Groot-Begijnhof Sint-Amandsberg, Holiday Home Edville Melle, Hotel Lepelbed Melle, Rose Place Melle, Kouterslag Melle, De roze olifant Melle, 't Vissershuis Melle, Gildenhuis Melle, De Retard Melle.
- Het DSMG (Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis Maurits Gysseling) en in de kerk van het Groot-Begijnhof in Sint-Amandsberg tijdens de tentoonstelling 'Luchtschip ontploft boven Gent' die het DSMG organiseerde met erfgoedcel Viersprong als partner van 23/5/15 tot 8/6/15.
- Toerisme Scheldeland
- Toerisme Oost-Vlaanderen
- Toeristische dienst Wetteren
- STAM Gent
- P.C. Caritas Melle
- Stokerij Van Damme Balegem

Wegens de grote vraag naar de fiets- en wandelkaarten worden beiden herdrukt op 1.000 exemplaren, zoals goedgekeurd door het college van Melle op 23/6/15. De gemeente Melle financierden de herdruk.

- Lancering digitale belevingselementen:

De projectwebsite www.hetvliegveldvangontrode.be werd inhoudelijk en technisch ontwikkeld in de tweede projectfase. Aan de hand van 35 beelden kunnen bezoekers achtergrondinformatie over aspecten van het vliegveld van Gontrode lezen. In de laatste projectfase werd de website uitgebreid met het toeristische aanbod. De fiets- en wandelkaarten zijn te downloaden van de website, het groepsarrangement van de gemeente Wetteren krijgt extra aandacht, er zijn linken naar de deelnemende horecazaken en de gratis iPad mini-verhuur wordt via de website aangekondigd. De website heeft een eigen QR-code die op elke gedrukte communicatie is

aangebracht en op de site van het vliegveld van Gontrode (op panoramatafel en op ooghoogte op de bunkersite).

Om een maximale toegankelijkheid van de website www.hetvliegveldvangontrode.be te bereiken stellen de gemeente Wetteren en de gemeente Melle gratis iPads ter beschikking zodat ook mensen zonder tablet of smartphone tijdens een bezoek aan het vliegveld de projectwebsite met achtergrondinformatie kunnen consulteren. In de laatste projectfase stemden de cultureel-erfgoedcel, de gemeente Melle en de toeristische dienst Wetteren de uitleenreglementen en communicatie op elkaar af. In de maanden juni, juli en augustus zijn de iPads beschikbaar in het toeristisch infokantoor van Wetteren, de andere maanden van het jaar zijn ze uit te lenen via de infobalie van de gemeente Melle.

De digitale beeldbank van erfgoedcel Viersprong www.erfgoedbanklandvanrode.be geeft het verleden van de regio weer. In de laatste projectfase werd alle verzamelde materiaal rond het vliegveld van Gontrode door vrijwilligers opgeladen en beschreven in de erfgoedbank. Meer dan 250 unieke beelden over zeppelins, luchtvaartgeschiedenis en de Eerste Wereldoorlog in Melle zijn online te bekijken op de beeldbank. Naar aanleiding van het publieksmoment publiceerde de erfgoedbank drie thematische e-expo's: 'het vliegveld van Gontrode', 'zeppelins tijdens de Eerste Wereldoorlog' en 'zeppelin LZ37 en de crash boven Sint-Amandsberg'. De erfgoedbankautomaat is een mobiele installatie met ingebouwd touchscreen ter promotie van de beeldbank. De erfgoedbankautomaat reist ook in de laatste projectfase rond en bezorgt de collecties rond het vliegveld van Gontrode extra bekendheid.

- Vervolg implementatie reis erfgoedbankautomaat:

In de tweede projectfase werd het reisparcours van de erfgoedbankautomaat uitgestippeld. In de laatste projectfase deed de erfgoedbankautomaat volgende locaties aan: MAD Melle (museum, archief en documentatiecentrum) in januari/februari 2015. Van maart tot half mei stond de erfgoedbankautomaat in het WZC Ter Kimme waar hij werd ingezet in de ergotherapeutische werking met de bewoners. Wegens technische problemen was de erfgoedbankautomaat van half mei tot half juni 2015 uit roulatie. Eind juni reisde de automaat verder naar het P.C. Caritas Melle dat door de nabijgelegen ligging bij het vliegveld een goeie uitvalsbasis vormt. De therapeuten van het psychiatrisch centrum zetten de beeldbank ook in voor therapiedoeleinden. Vandaar reisde de automaat verder naar het gemeentehuis van Melle (zie ook 1.4 Erfgoedbank).

- Inrichting WO I-bunkersite:

In de laatste projectfase finaliseerde de gemeente Melle de inrichting van de bunkersite. Na het leegmaken van de bunker tijdens de tweede projectfase bouwde de gemeente op het dak van de bunker een houten platform met trap. Op het platform werden de panoramatafel (ontwikkeld in tweede projectfase) geïnstalleerd met houten palen. Een inhoudigingsplakkaat kreeg een plaats op het houten terras. Een plakkaatje met de QR-code en de url www.hetvliegveldvangontrode.be werd aan de trap aangebracht zodat ook minder mobiele mensen de code kunnen scannen om de projectwebsite te consulteren. Het aanwezige grondwater in de bunker werd meermaals leeggepompt en via de aanleg van palletten werd de bunker zelf toegankelijk gemaakt naar aanloop van het publieksmoment. Het volledige terrein werd ingezaaid met een

bloemenmengsel en een lindeboom werd geplant. Op het terrein zijn twee betonnen banken geplaatst die fungeren als rustpunt. De parkeerplaats werd aangelegd met grasdalen. Bij de inrichting van de site werden de adviezen van Regionaal Landschap Schelde-Durme opgevolgd. Naar aanleiding van de site van het vliegveld van Gontrode officialiseerde de gemeente Melle de straat 'Rechte Ree' en werd toeristische bewegwijzering aangebracht naar de site van het vliegveld van Gontrode in het najaar van 2015.

- Toeristisch arrangement:

In de tweede projectfase werden de verschillende horecazaken gecontacteerd en ingelicht over het project en de eindproducten i.s.m. Toerisme Wetteren en Toerisme Scheldeland. In de laatste projectfase werden de eindproducten verdeeld onder een aantal horecazaken (zie opsomming onder 'Verspreiding fiets- en wandelkaarten'). Elke zaak ontving een pakket met fiets- en wandelkaarten en de toeristische brochure van de gemeente Wetteren seizoen 2015-2016 waarin de fiets- en busrit 'Op zoek naar de zeppelin' werd opgenomen. B&B Landhuis Ter Velt, B&B La clé du sud, B&B Le jardin d'Hélène, B&B a place te be en Hotel Lepelbed krijgen ook een pakket tickets voor het STAM die gratis verdeeld worden onder de gasten (als een mogelijke stop op de fietslus). Café 't Vissershuis plande een oorlogsmaaltijd op zijn menu en Holiday Home Edville startte met fietsverhuur n.a.v. de aangeboden fiets- en wandellussen.

- Herdenkingsdag op zondag 7/6/15:

De cultureel-erfgoedcel organiseerde samen met het DSMG een herdenkingsdag op zondag 7/6/15, de dag dat de zeppelin LZ37 exact 100 jaar geleden neerstortte boven Sint-Amandsberg toen hij op weg was naar het vliegveld van Gontrode. In de tweede projectfase kreeg de herdenkingsdag vorm (zie ook jaarverslag 2014). In de derde projectfase werden de praktische zaken geregeld m.b.t. transport, inschrijvingen, te volgen route e.d. Een draaiboek van het verloop van de dag werd opgemaakt.

Met een bus konden 60 VIPS de herdenkingsdag volgen, daarnaast bestond de mogelijkheid om het parcours zelfstandig mee te volgen. Familieleden van piloot Warneford uit Groot-Brittannië en Australië waren aanwezig, samen met nakomelingen van de zeppelinbemanning van de zeppelin LZ37 uit Duitsland en van Gotha IV-vliegtuigen uit Duitsland.

De herdenkingsdag bestond uit de inhuldiging van herdenkingsplakaten en een vliegtuigmonument op locaties die in verband staan met de crash van de zeppelin LZ37 tussen Lovendegem en Gontrode. Op elke locatie schetste Frederik Vanderstraeten, auteur van 'Luchtschip ontploft boven Gent' de gebeurtenissen, bracht Noël Fack een oorlogslied op accordeon en werd het plakkaat met de betrokken schepenen en aanwezige familieleden ingehuldigd.

Programma:

10u: Vinderhoutedorp: inwijding gedenkplaat met schepen van cultuur Lovendegem

11u15: Westerbegraafplaats: inwijding gedenkplaat met schepen van stadsontwikkeling Gent

12u: Groot-Begijnhof Sint-Amandsberg: inwijding gedenkplaat met voorzitter Sint-Elisabethbegijnhof

12u30: lunch en bezoek aan de tentoonstelling 'Luchtschip ontploft boven Gent' in de kerk

14u15: Warnefordstraat Sint-Amandsberg: inwijding gedenkplaat door de familie Warneford
14u45: Dienstencentrum Sint-Amandsberg: inwijding vliegtuigmonument met schepen van stadsontwikkeling Gent
15u30: vertrek naar het vliegveld van Gontrode.

- Opening site van het vliegveld van Gontrode zondag 7/6/15:

De erfgoedcel Viersprong organiseerde met de gemeente Melle en werkgroep WO I de opening van de site van het vliegveld van Gontrode. Een draaiboek voor het verloop van de opening werd opgemaakt. De uitnodigingen werden breed verstuurd naar het brede socio-culturele veld van Melle en het netwerk van erfgoedcel Viersprong alsook naar politieke vertegenwoordigers van Melle en het werkingsgebied van erfgoedcel Viersprong en naar de buurtbewoners van de site van het vliegveld. Een 220-tal mensen schreven zich in.

Programma:

17u: toespraken door Frank De Vis, schepen van cultuur Melle, Bertrand Vrijens, voorzitter erfgoedcel Viersprong en Griet François-Briers, meter van de site.

17u30: inhuldiging panoramatafel

17u40: ballonwedstrijd

17u45: start receptie

18u: fly-over door een tweedekker van Belgische makelij uit de jaren 1920

Bezoek aan de panoramatafel door het publiek.

De aanwezigen kregen een zakje papaverzaad en de fiets- en wandelkaarten werden eveneens verspreid.

- Uitvoering communicatieplan:

Naar aanleiding van de opening van de site van het vliegveld van Gontrode werd een uitgebreide communicatie gevoerd. De toeristische eindproducten kregen extra aandacht. De kanalen van erfgoedcel Viersprong, de gemeente Melle en de projectpartners (Toerisme Scheldeland, Toerisme Oost-Vlaanderen, Regionaal landschap Schelde-Durme, Toerisme Wetteren) werden hiervoor ingezet, naast de perswerking. De persteksten, illustratief beeldmateriaal en logo's werden ook via de website van de cultureel-erfgoedcel ter beschikking gesteld. Voor een overzicht van de communicatie zie overzicht van de persartikels. De redactie van Vlaanderen Vakantieland koos de site ook uit als presentatielocatie voor de uitzending van 4/07/15. De cultureel-erfgoedcel bereidde deze uitzending mee voor (onderzoek mogelijke presentatielocaties) in juni 2015.

Via een broodzakkenactie werden de opening van het vliegveld, de website en de fiets- en wandelkaarten extra in de verf gezet (verdeling van 20 000 stuks via 10 bakkers). Vanaf 23 mei verspreidden 10 bakkers van Melle en naburige gemeentes broodzakken in het teken van het vliegveld. De actie genereerde extra bekendheid over de site bij het brede publiek. Volgende bakkers namen deel:

- Finesse, Melle
- De Graeve, Melle

- De Nolf, Melle
- De Graeve, Merelbeke
- De Paepe, Merelbeke
- Coens, Bottelare, Merelbeke
- Bulthé, Oosterzele
- Bockstaele – Raes, Gijzenzele, Oosterzele
- Raman, Heusden, Destelbergen
- Bracke, Wetteren

De gemeente Melle stelde zich met de site van het vliegveld van Gontrode kandidaat in de wedstrijd 'Thuis voor een beeld' van Radio 2 en de provincie Oost-Vlaanderen. Gontrode werd, samen met Kaprijke, op 21/05/15 uitgeroepen tot finalist door kunstenaar Renato Nicolodi om een thuis te geven aan het beeldhouwwerk 'De stoel der Erfgoed'.

Op woensdag 24/06/15 verdedigde Melle in een radio-uitzending van één uur de finaleplaats. In de uitzending werd uitgebreid aandacht besteed aan het verhaal van het vliegveld. Op 25/06/15 werd de site van het vliegveld uitgeroepen tot winnaar. De nominatie en overwinning verhoogt de bekendheid van de site van het vliegveld bij het brede publiek door een opgedreven media-aandacht.

Via deze acties werden de vooropgestelde doelstellingen behaald:

- Landelijk klein cultuurhistorisch oorlogserfgoed ontsluiten en toegankelijk maken voor een breed publiek.
- Ontsluiten en borgen van het immaterieel cultureel erfgoed over WO I.
- Ontwikkeling van een primair toeristisch-recreatief aanbod voor de gemeente Melle met een bovenlokale uitstraling.
- Aandacht voor vredeseducatie.
- Aandacht voor gemeenschapsvorming.
- Breed publiek kennis laten maken met digitale toepassingen.

De cultureel-erfgoedcel coördineerde het project als hoofdpromotor en verzorgde de administratie rond het project. Een tussentijdse declaratie werd aan het plattelandsloket bezorgd op 15/2/15 en de einddeclaratie op 15/7/15.

Gezien de nauwe samenwerking met de gemeente Melle vond er regelmatig overleg plaats rond de aanpak en takenverdeling in het project. De cultureel-erfgoedcel en de vrijetijdscoördinator kwamen samen op 3/02 en op 15/04 i.k.v. het project en op 12/05 voor 'Kinderen in bezet gebied'. Op 8/04 en 27/05 stemde de cultureel-erfgoedcel af met het DSMG over de organisatie van de herdenkingsdag. Op 27/04 en 01/06 vond overleg plaats met toerisme Wetteren rond de afstemming van de communicatie en de verhuur van de iPads. De werkgroep WO I, samengesteld uit experts rond lokale geschiedenis en luchtvaartgeschiedenis, kwam samen op 20/05 in kader van de organisatie van de lancering van de site.

Het project werd gerealiseerd met de steun van het tweede Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II). Het project verbindt zich ertoe om ook na afloop van de betoelaging gecontinueerd te worden door o.a. de opname in een duurzaam groepstoerisme, de

verankering van de toeristische eindproducten in de promotie van Melle en toerisme Scheldeland. De gemeente Melle verbindt zich er tevens toe om de site blijvend te onderhouden, ook door een peterschap van de site blijft het cultuurhistorisch erfgoed duurzaam bewaard.

2.3 Kinderen in bezet gebied

De educatieve website www.kindereninbezetgebied.be toont kinderen hoe het was om honderd jaar geleden in hun eigen gemeente te leven. Het dagelijks leven tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt via pakkende getuigenissen en origineel beeldmateriaal geïllustreerd.

In 2015 werd de inhoud voor de gemeente Melle toegevoegd. Een vrijwilliger paste eindredactie toe. De website werd op het scholenoverleg voorgesteld op 12/06/15. Twee Melse scholen gingen met de website aan de slag en brachten een bezoek aan de site van het vliegveld. (zie ook 2.2 het vliegveld van Gontrode tijdens WOI)

In het najaar van 2015 trok de cultureel-erfgoedcel een nieuwe vrijwilliger aan om ook lokale informatie van Merelbeke tijdens de Eerste Wereldoorlog toe te voegen. Het bronnenonderzoek vond plaats in 2015, de informatie en aangepaste lesbrieven komt in 2016 online.

2.4 Reuzenproject

Het reuzenproject, dat focust op het cultureel en het immaterieel erfgoed van de reuzen in de gemeenten Oosterzele, Melle en Merelbeke, liep verder in 2015 (schooljaar 2014-2015).

De leerlingen van de Leefschool in Oosterzele, de gemeentelijke basisschool Melle en het GILKO Merelbeke maakten kennis met het lokale reuzenerfgoed en de tradities die daaraan vasthangen. Kinderen uit de tweede graad werkten een schooljaar lang rond het cultureel erfgoed van de reuzen Lange Jan, Aldegonde, Teun en Tine in Oosterzele; Ruut, Mapoe en Odette in Melle en Mondje Wollaert in Merelbeke.

Als afsluiter van het reuzenschooljaar kregen de leerlingen van de Leefschool op 6 juni bezoek van de reuzen van Moortsele. Op 12 juni kwamen Ruut, Mapoe en Odette op bezoek bij de gemeenteschool Melle. Het GILKO maakte kennis met reus Mondje Wollaert op 29 juni.

Na de herfstvakantie startte het project in de gemeentescholen van Heusden (reuzen Willem en Beatrijs) en Lochristi/Beervelde (de Reinaertreuzen). Dit project loopt door tot eind juni 2016. De cultureel-erfgoedcel stelde de reuzenbrieven en de lesbrieven op en begeleidde en ondersteunde de leerkrachten tijdens het traject. Daarnaast zorgde ze voor de contacten met de betrokken reuzengemeenschappen en de verschillende partners.

2.5 Tracé Travak

In februari 2012 ging het cultureel-erfgoedproject Tracé Travak van start. Hierbij werd de geschiedenis van de arbeidsmobiliteit onderzocht en ontsloten via een reizende tentoonstelling. Ook in 2015 reisde de tentoonstelling Tracé Travak rond. Ze was te gast in WZC Lemberge in Merelbeke, WZC Kanunnik Triest in Melle, de bibliotheek van Destelbergen, de sporthal in Merelbeke, de bibliotheek in Oosterzele, de bibliotheek in Lochristi, het Centrum voor Streekgeschiedenis in Zottegem, de sportdienst in Melle en de oude pastorij van Munte.

Het verhuisschema van Tracé Travak is hiermee afgerond.

3. De zorg voor en ontsluiting van het lokaal cultureel erfgoed, een gedeelde verantwoordelijkheid

SD 3° De zorg voor en ontsluiting van het lokale cultureel erfgoed kwam tot stand door een actieve participatie van de cultureel-erfgoedgemeenschappen en de inwoners in samenwerking met het bredere cultureel-erfgoednetwerk;

3.1 Overlegstructuren op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau

(zie ook document Overleg-en publieksmomenten als bijlage)

De cultureel-erfgoedcel werkt samen met het lokale, provinciale en Vlaamse cultureel-erfgoedveld en neemt deel aan expertise-uitwisseling en overlegstructuren:

Op Vlaams niveau:

- COP Beleid, Speakers' Corner en visietraject cultureel-erfgoedcellen:
De collegagroep Beleid kwam drie keer samen in 2015 (op 27/01, 22/09 en 08/12). Eenmaal viel het overleg samen met de Speaker's Corner (23/06) en werden de cultureel-erfgoedcellen uitgenodigd door het departement en kabinet cultuur voor een sectormoment cultureel-erfgoed (28/4). De vergaderingen van de COP Beleid werden in 2015 grotendeels in beslag genomen door de voorbereidingen, verwerking en evaluatie van het visietraject dat FARO samen met de cultureel-erfgoedcellen in 2015 ondernomen heeft en waarvan de visienota die in januari 2016 wordt voorgesteld het resultaat is (zie ook 5.1 visietraject cultureel-erfgoedcellen). Een ander belangrijk agendapunt was de toekomstige werking van de verschillende COP's, afgestemd op de Speaker's Corner-bijeenkomsten. Ook de terugkoppeling en stand van zaken van andere initiatieven (zoals de oprichting van belangenbehartiger OCE en de evoluties binnen de ICE-domeinen) zijn vaste agendapunten.
- COP Digidoc
De collegagroep kwam driemaal samen (op 2/04, 25/06 en 24/09). Tijdens deze vergaderingen werden verschillende projecten/platformen toegelicht door externen waaronder Movio, cityquest en assistonline. De gemeenschappelijke website van de cultureel-erfgoedcellen werd besproken en cultureel-erfgoedcellen stelden eigen projecten voor waaronder het crowdsourcingproject 'vele handen' en ervaringen met het platform quickersite. Daarnaast was het VIAA en haar werking een belangrijk vast agendapunt. VIAA kwam langs om hun verschillende projecten voor te stellen en te overleggen met de cultureel-erfgoedcellen rond de toekomst van hun digitale collecties (duurzame opslag).
- COP Website
De collegagroep kwam in 2015 samen op 27/01, 24/02, 18/05 en 06/07. De functionaliteiten van Wordpress werden afgestemd op de verwachtingen van de cultureel-erfgoedcellen. Erfgoedcel Noorderkempem gaf een workshop rond het werken met Wordpress en offertes

voor een gemeenschappelijke hosting werden opgevraagd en gegund. Tijdens de samenkomsten werden tips uitgewisseld rond het bouwen van een website met Wordpress.

- COP Vrijwilligers
Erfgoedcel Viersprong was aanwezig op de COP Vrijwilligers van 13/01 waar good practices werden aangereikt op vlak van het werken met kwetsbare vrijwilligers en ervaringen werden uitgewisseld.

Op provinciaal niveau:

- OVEO: overleg Oost-Vlaamse cultureel-erfgoedcellen op 4/02, 29/09 en 2/12
- Overleg provincie Oost-Vlaanderen. Doordat er nog veel onduidelijkheden waren m.b.t. de toekomstige werking van de provincie Oost-Vlaanderen vond het provinciaal erfgoedcellenoverleg slechts eenmaal plaats in 2015: op 24/09. Op de agenda stond onder meer de toekomst van de erfgoedconvenants (voorstelling beleidsplannen), de toekomst van de provincie, de samenwerking tussen de erfgoedbanken en Erfgoed-in-zicht, stavaza van de werkgroep OVINO rond erfgoedcollecties en het depotbeleid op de agenda.
- Ontmoetingsdag Oost-Vlaamse kerkbesturen: 29/10 (zie ook 3.2 inventarisatie religieus erfgoed)
- Diverse overlegmomenten i.k.v. inventarisatie religieus erfgoed (zie ook 3.2 inventarisatie religieus erfgoed)
- Overleg Oost-Vlaamse erfgoedbanken op 10/03

Op lokaal niveau:

- Raad van bestuur erfgoedcel Viersprong: 29/01, 17/03, 4/06, 5/10, 25/11
- Reflectiegroep erfgoedcel Viersprong: 2/03, 27/05, 28/09, 16/11
- Dagelijks bestuur erfgoedcel Viersprong: 14/01, 4/02, 11/02, 11/03, 10/04, 29/05, 25/09, 6/11, 16/12
- Teamoverleg: 7/01, 2/02, 3/03, 1/04, 4/05, 1/06, 7/07, 13/08, 31/08, 5/10, 4/11, 30/11, 15/12
- Overleg cultuurbeleidscoördinatoren deelnemende gemeentes 26/01, 11/05, 8/12
- Subsidiecommissie projectsubsidies: doordat er maar twee aanvragen waren kwam de subsidiecommissie niet samen in 2015 maar werden de aanvragen per mail geëvalueerd.
- Werkgroep WO I Melle: 20/05
- Reuzenoverleg: 6/03
- Overleg MAD: 20/01, 24/02, 3/03, 1/04, 2/04, 18/06
- Overleg LOS: 22/10, 28/11, 2/12, 7/12, 10/12
- Overleg met kerkbesturen: 27/03, 4/05, 19/11, 7/12
- Overleg met vrijwilligers religieus erfgoed – diverse teams: 12/01, 15/01, 26/01, 9/03, 16/03, 19/03, 2/04, 13/04, 21/04, 5/05, 18/05, 7/05, 2/06, 9/06, 2/04, 14/12, 17/12
- Overleg met vrijwilligers kinderen in bezet gebied: 13/05, 20/05, 28/09, 23/11
- Overleg met vrijwilligers erfgoedbank: 22/06 en begeleiding van vrijwilliger Jorn op wekelijkse basis tot juli 2015.
- Overleg met de scholen: 14/09, 15/09

- Stuurgroep tuinbouwproject op 8/12
- Adviesverlening en ondersteuning op vraag van lokaal cultureel-erfgoedveld

3.2 Inventarisatie religieus erfgoed

In 2015 werden de inventarissen van de Sint-Bonifatiuskerk in Munte en de Sint-Bavokerk in Gijzenzele afgewerkt en ingevoerd in de databank erfgoedinzicht.be.

De cultureel-erfgoedcel ging op zeer regelmatige basis ter plaatse om de vrijwilligers te begeleiden. Het eindresultaat werd voorgesteld aan de betrokken kerkbesturen, in aanwezigheid van de vrijwilligers op 7/12 en 8/11.

De foto's bij de bestaande inventaris van Scheldewindeke en de (onvolledige) inventaris van Gontrode werden ingevoerd in de databank.

De vrijwilligers startten in het voorjaar met de opmaak van de inventaris van de Sint-Amanduskerk in Moortsele, evenals de inventarisatie van de Sint-Martinuskerk in Balegem. Beide trajecten lopen verder in 2016. Op regelmatige tijdstippen werd de werkmethode en de voortgang van de inventarisatie geëvalueerd (driewekelijks bezoek van de cultureel-erfgoedcel bij de vrijwilligers ter plaatse) en werd er een evaluatiemoment met de Provincie Oost-Vlaanderen gehouden op 19/11 in Balegem en op 7/12 voor de Sint-Amanduskerk.

Op 27/03 voorzag het kerkbestuur een rondleiding in de Ankerkerk Moortsele voor de vrijwilligers. Een week later werd met de inventarisatie gestart. In november was de Ankerkerk volledig geïnventariseerd onder begeleiding van de cultureel-erfgoedcel en de provincie Oost-Vlaanderen. Een maand later werd gestart met de invoer van de digitale inventaris in de databank Erfgoed-inzicht.

Op 10/09 werd een infosessie gehouden voor de kerkbesturen van Destelbergen en Lochristi. In het najaar werd via diverse kanalen een oproep gedaan naar vrijwilligers die het religieus erfgoed van de kerken van die gemeenten wilden inventariseren. Tien vrijwilligers meldten zich hier voor aan. Op 17/12 organiseerde de cultureel-erfgoedcel samen met de provincie een infosessie m.b.t. de inventarisatie voor de nieuw aangemelde vrijwilligers.

De cultureel-erfgoedcel werd meermaals gevraagd om de expertise m.b.t. het werken met vrijwilligers voor de inventarisatie van het religieus erfgoed te delen.

Zo begeleidde ze i.s.m. cultureel-erfgoedcel Meetjesland een workshop ('Vrijwilligers als ambassadeurs voor je kerk') over de meerwaarde van het werken met vrijwilligers tijdens de ontmoetingsdag voor de Oost-Vlaamse kerkbesturen (op 29/10 in de kerk van Waarschoot).

De cultureel-erfgoedcel participeerde aan het traject rond waardering en selectie roerend religieus erfgoed van het CRKC en verschillende provinciebesturen (22/10). Tijdens de collegagroep religieus erfgoed werd met andere cultureel-erfgoedcellen expertise uitgewisseld m.b.t. het thema (22/10).

3.3 Erfgoeddag

- [Erfgoeddag 2015 – Erf!](#)

Op zondag 26 april 2015 vond de vijftiende editie van Erfgoeddag plaats met als thema 'Erf!'. De cultureel-erfgoedcel trad opnieuw op als regionale coördinator en nam de inschrijvingen van de lokale activiteiten op zich. Er vonden elf activiteiten plaats.

De cultureel-erfgoedcel verzorgde de lokale, publieksgerichte communicatie met betrekking tot Erfgoeddag: via het samenstellen van een regionale programmaflyer en de verspreiding ervan onder openbare diensten en de deelnemende organisaties, het uitsturen van een extra nieuwsbrief, het verspreiden van diverse persberichten, het aankondigen van het programma via de website en de aankondiging in de gemeentelijke infobladen.

- Vorbereiding Erfgoeddag 2016 – Rituelen

Erfgoeddag 2016 vindt plaats op zondag 24 april 2016 en staat in het teken van 'Rituelen'. Ter voorbereiding van deze editie van Erfgoeddag nam de cultureel-erfgoedcel deel aan de lokale inspiratiesessie van FARO. Binnen het eigen werkingsgebied organiseerde de cultureel-erfgoedcel enkele brainstormsessies en overlegmomenten alsook een inspirerende lezing.

Op 15 oktober vond een eerste brainstormsessie plaats. Hierbij werd bekeken welke ideeën erfgoedwerkers reeds hadden bij het thema, welke activiteiten zij zouden organiseren en of er een overkoepelend deelthema kon gevonden worden bij de verschillende activiteiten.

Op 24 november kwamen de deelnemers een tweede keer samen. Omdat er tijdens de eerste brainstorm vragen aan bod kwamen over de manier waarop ze het publiek kunnen betrekken en hoe er een link gelegd kan worden met het heden, nodigde de cultureel-erfgoedcel Floortje Vantomme van Tapis Plein uit. Na een inspirerende presentatie over diverse mogelijkheden inzake participatie, werden bestaande ideeën overlopen en aangevuld met nieuwe ideeën. Omdat er tussen de verschillende activiteiten geen thematische link bestaat, werd gekozen voor een samenwerking waarbij een gedachte, een perspectief centraal staat. De focus komt dan te liggen op evoluties en veranderingen die bepaalde rituelen meemaken en op de manier waarop wij vandaag omgaan met deze zaken.

Om het lokale erfgoedveld te inspireren en om het thema van Erfgoeddag 2016 bij een breder publiek bekend te maken, organiseerde de cultureel-erfgoedcel op 1 december een lezing in de bibliotheek van Destelbergen. Cultuursocioloog Walter Weyns gaf hierbij een uiteenzetting over het wat, waarom en hoe van rituelen. Er namen 44 geïnteresseerden deel.

In december startte de cultureel-erfgoedcel met de inschrijvingen van de activiteiten in de overkoepelende nationale databank. Dit liep verder in 2016.

3.4 Vrijwilligersbeleid en ontmoetingsdag vrijwilligers

Erfgoedcel Viersprong werkte in 2014 een beleid uit rond het werven, onthalen, motiveren, evalueren en afscheid nemen van vrijwilligers. Dit beleid werd in 2015 verder gezet.

De cultureel-erfgoedcel kon ook in 2015 rekenen op de inzet van een aantal vrijwilligers die taken uitvoeren zoals de invoer in de erfgoedbank, het digitaliseren van beeldmateriaal, inventarisatie religieus erfgoed en de opvolging van de educatieve website Kinderen in bezet gebied. De cultureel-erfgoedcel besteedt speciale aandacht aan de competenties van vrijwilligers, die afgestemd worden op het takenpakket. De cultureel-erfgoedcel zette ook in 2015 de samenwerking verder met een vrijwilliger met NAH (niet aangeboren hersenletsel). Om de taken van de vrijwilliger zo goed mogelijk af te stemmen op zijn mogelijkheden vond een overleg plaats met een van de psychologische begeleiders van de vrijwilliger op 14/7.

- **Ontmoetingsdag**

Op zaterdag 9 mei organiseerde de cultureel-erfgoedcel de jaarlijkse ontmoetingsdag. Op het programma stond een gedicteerd bezoek aan het depot en aan de tentoonstelling in het Provinciaal Erfgoedcentrum Ename. Na de broodjesluch kregen de vrijwilligers een uitgebreide rondleiding in het PAM Velzeke.

Op de ontmoetingsdag waren 33 deelnemers aanwezig.

- **Dag van de vrijwilliger**

Naar aanleiding van de Internationale dag van het Vrijwilligerswerk schreef de cultureel-erfgoedcel een blogbericht op de website <http://www.internationaledagvrijwilligerswerk.be/>. Hierbij zette de cultureel-erfgoedcel haar vrijwilligers in de kijker en bedankte zij hen voor hun inzet. Ook in de nieuwsbrief, op haar eigen website en op de sociale media schonk de cultureel-erfgoedcel aandacht aan haar vrijwilligerswerking.

- **(Informeel) Ontmoetingsmomenten en bedankingsmomenten**

De cultureel-erfgoedcel last op geregelde tijdstippen ontmoetingsmomenten en bedankingsmomenten in zoals de nieuwjaarsreceptie waar o.m. het beleidsplan werd voorgesteld (5/02- 74 deelnemers), een etentje om de vrijwilligers religieus erfgoed te bedanken (4/06) of ze voorziet een kleine attentie om de vrijwilligers te bedanken voor hun inzet.

4. Het lokale ondersteuningsbeleid

SD 4° Een goed uitgebouwd lokaal ondersteuningsbeleid heeft de kwaliteit van de cultureel-erfgoedwerking van de lokale cultureel-erfgoedactoren verhoogd.

4.1 Projectsubsidies

Het nieuwe projectsubsidierglement ging in 2015 in werking.

Er zijn vanaf dan drie subsidierondes: in januari, mei en september. De aanvragen werden beoordeeld door de subsidiecommissie, die eventuele adviezen en tips formuleert. De raad van bestuur keurt de aanvragen al dan niet goed.

De subsidiecommissie werd uitgebreid met twee leden: Rita De Vos (bibliotheek, Melle) en David De Clercq (Gallische hoeve, Destelbergen).

Martine Pieterarens (Provincie Oost-Vlaanderen), Hanne Couckuyt (Erfgoedcel Meetjesland en Heemkunde Houtem) en Ivan Raes (voorzitter cultuurraad Merelbeke) bleven aan als leden van de subsidiecommissie.

In 2015 werden twee subsidieaanvragen ingediend: één in januari en één in mei.

Beide aanvragen werden goedgekeurd, er werd een bedrag van 1500 euro per aanvraag toegekend.

Gijzels Genootschap – Tentoonstelling slag van Gijzenzele – indienronde januari

Feestcomité Huyfte - Reuzenstoet te Hyfte – indienronde mei

Omdat er in 2015 zo weinig subsidieaanvragen binnenkwamen, deed de cultureel-erfgoedcel na de indienronde van 20 september een beknopte bevraging van het erfgoedveld. De belangrijkste verklaringen vanuit het veld waren dat er weinig tijd overbleef om projecten in te dienen wegens 'een druk erfgoedjaar' en voor de erfgoedspelers van Lochristi en Destelbergen dat het reglement nog onvoldoende gekend was.

In het najaar werd het nieuwe reglement daarom verder gepromoot via de nieuwsbrief en de gemeentelijke infobladen om het zoveel mogelijk kenbaar te maken.

4.2 Groepsaanbod provincie

De provincie Oost-Vlaanderen organiseert, in het kader van hun depotbeleid, een groepsaanbod verpakings- en conserveringsmateriaal voor Oost-Vlaamse erfgoedbeheerders. De provincie doet een aankoop van professioneel en kwalitatief materiaal en wil de lokale erfgoedzorgers daarvan mee laten profiteren. Door de bestellingen van alle Oost-Vlaamse erfgoedbeheerders te bundelen, wordt de prijs gedrukt.

Erfgoedcel Viersprong draagt ter bevordering van een kwalitatieve erfgoedzorg financieel bij tot de aankoop van dit materiaal.

Er werden 5 aanvragen ingediend ter ondersteuning van de aankoop van verpakingsmateriaal.

- Dienst archief gemeente Merelbeke
- Gemeentelijk Museum Destelbergen (GemuDes)
- Heemkundige Kring De Oost-Oudburg
- Huys De Cocker
- Documentatiecentrum DSMG

De workshop die de erfgoedcel Viersprong i.s.m. de provincie Oost-Vlaanderen en erfgoedcel Leie-Schelde zou geven rond de mogelijke toepassingen van het verpakings- en conserveringsmateriaal werd geannuleerd wegens onvoldoende inschrijvingen.

4.3 Uitleendienst

De cultureel-erfgoedcel stelt materiaal ter beschikking dat door erfgoedverenigingen of particulieren kosteloos geleend kan worden. Een volledig overzicht van het materiaal in de uitleendienst is te vinden op de website van de cultureel-erfgoedcel: <http://erfgoedcelviersprong.be/aan-de-slag/uitleendienst/>.

In 2015 deden drie verenigingen een beroep op de uitleendienst.

4.4 Vorming erfgoedactoren

In 2015 organiseerde de cultureel-erfgoedcel een aantal vormingsinitiatieven voor het brede lokale veld.

- In het voorjaar organiseerde erfgoedcel Viersprong i.s.m. bibliotheek Oosterzele en Vorming Plus Gent-Eeklo een vorming 'Bouw een website voor je vereniging met Wordpress'. De vorming vond plaats op twee avonden, 16/02 en 23/02. De aanwezigen leerden stap voor stap om zelf een website te bouwen voor hun vereniging via het gratis platform Wordpress. De vorming was met 12 deelnemers volzet.
- In mei 2015 plande de cultureel-erfgoedcel i.s.m. de depotconsulente van de provincie Oost-Vlaanderen en erfgoedcel Leie-Schelde een workshop over het verpakken en bewaren van cultureel-erfgoedcollecties in kader van het groepsaanbod verpakkings- en conserveringsmateriaal. Ondanks de herhaalde communicatie vanuit zowel de provincie als de cultureel-erfgoedcellen werden te weinig deelnemers bereikt. De vorming werd geannuleerd.
- Op 24 oktober 2015 plande de cultureel-erfgoedcel i.s.m. Vorming Plus Gent-Eeklo en heemkundige kring De Gonde een wandeling over landschapselementen in Gontrode met als vertrekpunt de site van het vliegveld van Gontrode. Waardevolle natuur- en cultuurelementen werden door een landschaps- en erfgoeddeskundige verklaard. Voorafgaand werden in een overleg op 6/05 de contouren van de inhoud vastgelegd met de cultureel-erfgoedcel, heemkundige kring De Gonde en een landschapsdeskundige Chris De Smedt. De vorming was volzet met 27 deelnemers. Door het grote succes van het initiatief wordt deze vorming herhaald in 2016.

De cultureel-erfgoedcel verzorgde in 2015 ook de voorbereiding voor een vorming rond het beheren van verenigingsarchieven, gepland in 2016. Op 28/01 en 16/04 vond hierover overleg plaats met Sophie Bossaert van Archiefbank Vlaanderen en de partners erfgoedcel Leie Schelde en erfgoedcel Land van Dendermonde over de concrete invulling en aanpak van de vorming.

De cultureel-erfgoedcel participeert jaarlijks aan het overleg met Vorming Plus Gent-Eeklo, bibliotheek Oosterzele en de cultuurdienst van Oosterzele over mogelijke samenwerkingen rond vormingsinitiatieven. Op 21 januari vond het overleg plaats. De cultureel-erfgoedcel ondersteunt het vormingsaanbod communicatief en zoekt naar mogelijke samenwerkingen. De cultureel-erfgoedcel

maakte ook afspraken met Vorming Plus Gent-Eeklo over de communicatie rond de vorming rond verenigingsarchieven.

4.5 Kenniscentrum en eerste aanspreekpunt

De cultureel-erfgoedcel treedt op als kenniscentrum en eerste aanspreekpunt m.b.t. het lokale cultureel erfgoed. De cultureel-erfgoedcel behandelde gemiddeld 3,6 vragen per week. De meest gestelde vragen waren hogeresolutie-aanvragen, verduidelijking en ondersteuning bij subsidieaanvragen en vragen i.k.v. de herdenking van 100 jaar WO I.

5. Interne werking van de cultureel-erfgoedcel

SD°5 De duurzaamheid van de interne werking van de cultureel-erfgoedcel is vergroot.

5.1 Beleid

- Visietraject FARO en de cultureel-erfgoedcellen
De kunststeden, cultureel-erfgoedcellen en FARO doorliepen een visietraject rond de cultureel-erfgoedcellenwerking. Dit visietraject zoekt antwoorden op de vragen: waar willen de kunststeden en cultureel-erfgoedcellen staan in 2020 met hun lokale erfgoedwerkingen? Waar ligt de relevantie van deze werkingen voor de lokale gemeenschappen, het lokale beleid en de brede erfgoedsector? Welke kansen en bedreigingen stellen zich? Hoe kunnen de cultureel-erfgoedcellen en kunststeden de kansen optimaal benutten en omgaan met de bedreigingen?
In het kader van dit traject namen de cultureel-erfgoedcellen, MAS en STAM de voorbije maanden zo'n zestig interviews af. Tijdens de Tournée Générale van 16/06 werden de eerste resultaten van dit onderzoek voorgesteld en verrijkt door, in zes parallelle sessies, met de deelnemers in discussie te treden. Op deze manier willen de initiatiefnemers een volledig en genuanceerd zicht krijgen op de kansen en de uitdagingen die zich in de loop van de volgende jaren stellen voor de cultureel-erfgoedcellenwerking.
- Opmaak actieplan 2016
Het actieplan 2015 wordt opgemaakt en aan het Agentschap bezorgd op 1 december 2015.
- Opmaak jaarverslag 2014
Het jaarverslag werd opgemaakt en bezorgd aan het Agentschap bezorgd op 1 april 2015.

5.2 Teamoverleg, dagelijks bestuur, functionerings- en evaluatiegesprekken

Om de vinger aan de pols te houden van de activiteiten van de personeelsleden van de cultureel-erfgoedcel wordt minimaal 1 keer per maand teamoverleg gehouden. Elk teamlid geeft een stand van zaken m.b.t. de lopende zaken die in haar takenpakket zitten.

De algemene werking van de cultureel-erfgoedcel wordt door het dagelijks bestuur opgevolgd dat maandelijks overlegt.

In februari 2015 werden functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken afgenomen van de medewerkers door de coördinator cultureel-erfgoedcel en de voorzitter.

Op basis van de resultaten werden afspraken gemaakt die een terugkerend punt op de agenda van de raad van bestuur waren.

5.3 Brede communicatie

De cultureel-erfgoedcel ging in 2015 een nieuwe beleidsperiode in. In 2014 liepen de voorbereidingen bij de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en afgeleiden. In 2015 werd de nieuwe huisstijl geïmplementeerd op alle dragers van de cultureel-erfgoedcel.

- **Kennismakingsfolder cultureel-erfgoedcel**

De cultureel-erfgoedcel ontwikkelde in 2014 een laagdrempelige kennismakingsfolder waarin cultureel erfgoed en de werking van de cultureel-erfgoedcel werden verklaard. Tijdens de nieuwjaarsreceptie op 5/02 werd de folder gelanceerd. De folder werd verder verspreid onder de gemeentebesturen, bibliotheken, culturele centra, gemeentemusea, sportdiensten en toeristische infopunten van het werkingsgebied. De folder werd ook overgemaakt aan de communicatiediensten van de deelnemende gemeentes in het kader van de verwelcoming van nieuwe inwoners.

- **Huisstijl**

De nieuwe huisstijl van erfgoedcel Viersprong werd vanaf 2015 consequent toegepast op alle analoge en digitale dragers van de cultureel-erfgoedcel.

- **Website en nieuwsbrief**

In 2015 lanceerde de cultureel-erfgoedcel een nieuwe website. Er werd gebruik gemaakt van de open source software Wordpress. De cultureel-erfgoedcel werkte voor de ontwikkeling van de website samen met de andere Vlaamse cultureel-erfgoedcellen via de COP websites, met STANS voor de lay-out en met Tom Broucke voor de technische set-up van de website.

Op 6/07 vond een overleg plaats met de designer van de website rond het gewenste wireframe en look & feel van de website. Op 28/07 pleegde erfgoedcel Viersprong overleg over de technische kant van de website en de gewenste functionaliteiten. In het najaar van 2015 werd de inhoud van de bestaande website herschreven en overgezet naar de nieuwe website. De website richt zich nog steeds voornamelijk naar het cultureel-erfgoedveld, de lokale stakeholders en het brede publiek. Het wil in eerste instantie een portaal zijn rond cultureel erfgoed in het werkingsgebied.

Door de omschakeling van de oude naar de nieuwe website zijn er enkel cijfers in Google Analytics beschikbaar voor de laatste twee maanden van 2015. Deze zijn weinig representatief voor het eigenlijke bereik van de website.

De cultureel-erfgoedcel verstuurt maandelijks een digitale nieuwsbrief met het laatste erfgoednieuws uit het werkingsgebied. In de nieuwsbrief voorziet de cultureel-erfgoedcel ruimte voor activiteiten van het cultureel-erfgoedveld en de brede cultureel -erfgoedsector. Sinds november 2015 worden de nieuwsbrieven in de nieuwe huisstijl verstuurd via het gratis platform Mailchimp. Eind 2015 telde de nieuwsbrief 938 abonnees met een opening rate van 40%.

- **Sociale media**

Facebook

Sinds 2011 heeft de cultureel-erfgoedcel haar eigen facebookpagina. Via de facebookpagina geeft de cultureel-erfgoedcel volgers een blik achter de schermen van de cultureel-erfgoedcel en communiceert ze over activiteiten, oproepen, nieuwsberichten en cultureel-erfgoedgerelateerde thema's. Via Facebook verspreidt de cultureel-erfgoedcel eveneens nieuws uit het cultureel-erfgoedveld. In 2015 telde de facebookpagina van erfgoedcel Viersprong 561 volgers.

Instagram

Sinds 2014 startte erfgoedcel Viersprong met een Instagram account. Erfgoedcel Viersprong heeft 36 volgers op Instagram.

Twitter

Erfgoedcel Viersprong gebruikt haar twitteraccount voornamelijk voor perswerking. In 2015 telde de cultureel-erfgoedcel 134 volgers.

- **Pers en gemeentelijke infobladen**

De cultureel-erfgoedcel verstuurt persberichten naar de lokale pers naar aanleiding van activiteiten, vormingen of nieuwsberichten. In 2015 verscheen erfgoedcel Viersprong 110 keer in de pers.

5.4 Vormingen, studiedagen en sectormomenten voor personeel

Lize De Doncker	Elisa De Puyseleyr	Ans Van de Cotte
21/09: Oud maar niet out, Erfgoedcel TERF (Roeselare)	13/01: Vrijwilligerswerk voor kwetsbare groepen, FARO, Brussel	16/01/15: Actieplannen en jaarverslagen, FARO Brussel
27/10: Groot onderhoud, FARO (Gent)		27/10: Groot Onderhoud, FARO Gent
29/10: Workshop Immaterieel Cultureel Erfgoed, Tapis Plein (Brussel)		
19/11: Cursus Adlib, Provincie West-Vlaanderen (Brugge)		

5.5 Tussentijdse en jaarlijkse controle van de begroting

Jaarlijks wordt de begroting in het midden en op het eind van het jaar gecontroleerd. Waar nodig wordt financieel bijgestuurd.

Gedurende het werkjaar wordt meermaals overlegd met de boekhouder bij het inboeken van de facturen op driemaandelijke basis.

5.6 Administratieve taken

Het personeel van de cultureel-erfgoedcel staat o.m. in voor het opvolgen van de boekhouding, verzendingen, facturatie (opmaken en betalen), personeelsadministratie, het afsluiten en opvolgen van verzekeringen, het archiveren van documenten, bestellingen kantoomateriaal, het verzorgen van catering bij vergaderingen en ontmoetingsmomenten ...

II. Acties gekoppeld aan operationele doelstellingen

Nummer OD	Actie	Verantw.	Actielijn	Status actie
1b	Houtem Jaarmarkt	EDP	Het opzetten van een borgingsactie rond Houtem jaarmarkt	Afgerond
1c, 3a	Inventarisatie LoS	EDP	De collectie van het LOS is $\frac{3}{4}$ geïnventariseerd	Lopend
1c	Inventarisatie MAD	EDP	$\frac{1}{4}$ van de collectie van het MAD is geïnventariseerd	Lopend
1d	Erfgoedbank	EDP	Vrijwilligers hebben nieuw beeldmateriaal gedigitaliseerd, ingevoerd en beschreven in de erfgoedbank	Afgerond
1c,2a, 2b,3d	Tuinbouwproject	EDP, AVDC	Nieuwe doelgroepen hebben kennis gemaakt met het tuinbouwverleden	Lopend
2b, 3a	Kinderen in bezet gebied	EDP	Kinderen van de derde graad maken kennis met het oorlogsverleden van de betrokken gemeenten	Lopend
2b, 3c, 3d,	Het vliegveld van Gontrode tijdens WOI	EDP	Het verhaal van de site in Gontrode en het dagelijkse leven tijdens WOI is ontsloten	Afgerond
2b	Reuzenproject	AVDC	Kinderen van de 2 ^{de} graad kennen het cultureel erfgoed van de reuzen	Afgerond
2b	Tracé Travak	EDP	Bezoekers en kinderen kennen het verhaal van arbeidsmobiliteit van het Land van Rode	Afgerond
3a, 3c	Overlegstructuren op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau	AVDC, EDP	Samenwerking en expertise-uitwisseling via diverse overlegstructuren	Afgerond
3a, 3b, 3c, 3d	Inventarisatie religieus erfgoed	AVDC	De inventarissen zijn afgewerkt en ingevoerd in de databank	Afgerond
3b, 3d, 4b, 5a	Vrijwilligersbeleid	EDP, AVDC	Het aantal vrijwilliger is gestegen	Afgerond
3a, 3c, 3d	Erfgoeddag	AVDC	Inwoners en cultureel-erfgoedgemeenschappen participeren aan Erfgoeddag	Afgerond
4a	Projectsubsidies	AVDC	De aanvragen zijn beoordeeld, opgevolgd en geëvalueerd	Afgerond
4a	Groepsaanbod provincie	AVDC	De zorg voor het cultureel	Afgerond

			erfgoed is verbeterd	
4a	Uitleendienst	AVDC	Het cultureel-erfgoedveld maakt gebruik van de uitleendienst	Afgerond
4b	Vorming erfgoedactoren	EDP	Organisatie van vorming op vraag van het veld	Afgerond
4a	Expertisecentrum en eerste aanspreekpunt	EDP, AVDC	Het beantwoorden van vragen van veld en publiek	Afgerond
5e	Beleid	AVDC	Visietraject, actieplan en jaarverslag zijn opgemaakt	Afgerond
5c	Ontwikkeling huisstijl, website, nieuwsbrieven ...	EDP	Er zijn nieuwe communicatie-instrumenten ontwikkeld	Afgerond
5d	Vormingen en studiedagen voor personeel	EDP, AVDC	De kennis/competenties van de medewerkers is/zijn verhoogd	Afgerond
5e	Functioneringsgesprekken	AVDC	Er zijn interne afspraken gemaakt	Afgerond
5e	Tussentijdse en jaarlijkse controle van de begroting	EDP, AVDC	De inkomsten en uitgaven werden tussentijds gecontroleerd en waar nodig bijgestuurd	Afgerond
5e	Administratieve taken	EDP, AVDC	Administratieve taken verbonden aan de werking van de cultureel-erfgoedcel zijn vervuld.	Afgerond

III. Bestuur, reflectiegroep en personeel

1. Raad van bestuur

De raad van bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over de cultureel-erfgoedcel. De raad van bestuur bestaat uit de schepenen van cultuur van de zes deelnemende gemeentes en een lid uit de oppositie.

In 2014 kwam de raad van bestuur vijf keer samen.

2. Reflectiegroep

De reflectiegroep ondersteunde de cultureel-erfgoedcel inhoudelijk en kwam tweemaandelijks samen. Hij is samengesteld uit de cultuurbeleidscoördinatoren, de coördinator, de erfgoedcoördinatoren en diverse (lokale en bovenlokale) erfgoedexperten en -vrijwilligers. De leden van de reflectiegroep hebben een adviserende stem en bereiden de vergaderingen van de raad van bestuur mee voor. Reflectiegroep en raad van bestuur wisselen elkaar dus maandelijks af (d.w.z. in de maand dat er raad van bestuur is, is er geen reflectiegroep en omgekeerd). In 2015 kwam de reflectiegroep vier keer samen.

3. Personeel van de cultureel-erfgoedcel

Het team van de cultureel-erfgoedcel bestond in 2015 uit 2,205 VTE's:

Roos Coppens, 0.125 VTE, niveau A	Erfgoedcoördinator
Elisa De Puyseleyr, 0.75 VTE, niveau A	Erfgoedcoördinator
Lize De Doncker, 0.33, niveau B	Erfgoedmedewerker
Ans Van de Cotte, 1 VTE, niveau A	Coördinator erfgoedcel

Roos Coppens nam op 15 februari afscheid van erfgoedcel Viersprong en werd omwille van budgettaire redenen niet vervangen.

Elisa De Puyseleyr was in zwangerschapsverlof van 17 augustus tot 29 november 2015. Zij werd vervangen door Lize De Doncker die in dienst was t.e.m. 16 december (vervanging op B-niveau omwille van budgettaire redenen).

Ans Van de Cotte werkte voltijds.

IV. Erfgoedcel Viersprong in de pers

De cultureel-erfgoedcel kwam voor in onderstaand persartikels:

	Datum	Krant	Titel
1.	6 januari 2015	Het Laatste Nieuws	Ulrik neemt mooiste foto op jaarmarkt
2.	Januari 2015	Infomagazine Oosterzele	Erfgoedcel Viersprong geeft je financieel duwtje in de rug!
3.	Januari 2015	Infomagazine Melle	Een project op touw zetten in Melle
4.	Januari 2015	Infomagazine Merelbeke	Erfgoedcel Viersprong geeft je financieel een duwtje in de rug!
5.	Januari/februari 2015	Infomagazine Destelbergen	Een wild idee voor een erfgoedproject? Erfgoedcel Viersprong geeft je financieel een duwtje in de rug!
6.	Januari 2015	Info Lochristi	Erfgoedcel Viersprong geeft je financieel een duwtje in de rug
7.	Februari 2015	Infomagazine Melle	Zeppelins in Gontrode
8.	19 februari 2015	Het Laatste Nieuws	Provincie gaat erfgoed extra ondersteunen
9.	6 maart 2015	Het Laatste Nieuws	Tracé Travak toont pendelgeschiedenis
10.	13 maart 2015	De Beiaard – Land van Aalst	Het vliegveld van Gontrode in WO I-Luchtschip ontploft boven Gent
11.	13 maart 2015	De Beiaard – Land van Rode	Het vliegveld van Gontrode in WO I-Luchtschip ontploft boven Gent
12.	20 maart 2015	De Beiaard- Land van Rode	Lezing over vliegveld van Gontrode – de crash van zeppelin LZ37
13.	April 2015	Info Lochristi	Erfgoeddag: de appel valt niet ver van de boom
14.	April 2015	Infomagazine Melle	Lezing: Zeppelin LZ 37
15.	April 2015	Infomagazine Melle	De appel valt niet ver van de boom – Erfgoeddag 2015
16.	April 2015	Infomagazine Merelbeke	Erf! Zondag 26 april
17.	April 2015	Infomagazine Sint-Lievens-Houtem	Erfgoeddag: de appel valt niet ver van de boom
18.	1 april 2015	Het Nieuwsblad	Wie heeft stukjes van Duitse zeppelin?
19.	10 april 2015	De Beiaard – Land van Rode	Lezing over vliegveld van Gontrode
20.	15 april 2015	Het Nieuwsblad	Lezing over zeppelin
21.	17 april 2015	De Beiaard – Land van Rode	Lezing in bib Melle
	24 april 2015	De Beiaard	Reuzenmeifeest
22.	25 april 2015	Het Nieuwsblad	Liefde voor dieren dreef ons naar stiel
23.	26 april 2015	Het Nieuwsblad	Onder het motto 'minder is meer': Gemeentelijk Museum in een nieuw en ruimer kleedje
24.	8 mei 2015	De Beiaard	Expo Tracé Travak
25.	12 mei 2015	Radio2	Een brandende zeppelin stortte neer tijdens WO I!
26.	22 mei 2015	Het Nieuwsblad	Alarm: zeppelin ontploft boven Gent

27.	22 mei 2015	Het Nieuwsblad	Familie Britse piloot en Duitse commandant komen naar herdenking
28.	26 mei 2015	Het Laatste Nieuws	Melle finalist Thuis voor een Beeld
29.	Juni 2015	Infomagazine Merelbeke	Herbeleef het vliegveld van Gontrode!
30.	Juni 2015	Infomagazine Merelbeke	Pier La Flinka in Flora
31.	Juni 2015	Infomagazine Merelbeke	De Gallische Hoeve
32.	Juni 2015	Info Lochristi	Herbeleef het vliegveld van Gontrode
33.	Juni 2015	Wegwijs 9070	Erfgoedcel Viersprong hielp mee aan site vliegveld Gontrode
34.	Juni 2015	Wegwijs 9070	Tentoonstelling Erven
35.	Juni 2015	Infomagazine Melle	Herbeleef het vliegveld van Gontrode!
36.	3 juni 2015	Het Nieuwsblad	(Bijna) Thuis voor een Beeld
37.	3 juni 2015	Het Nieuwsblad	Thuis voor een beeld: Melle vs. Kaprijke
38.	5 juni 2015	Het Nieuwsblad	Plechtige opening van de WO I-site in Gontrode
39.	5 juni 2015	De Beiaard – Land van Rode	Welke gemeente krijgt de ‘Stoel der Erfgoed’?
40.	6 juni 2015	Radio Star Herzele	Interview over het vliegveld van Gontrode
41.	6 juni 2015	Het Nieuwsblad	WO I-site weer toegankelijk voor publiek
42.	6 juni 2015	Het Nieuwsblad	Ontdek het oorlogsvliegveld
43.	6 juni 2015	VRT – middagjournaal	Herdenkingsdag zeppelin LZ37
44.	7 juni 2015	Het Nieuwsblad	Herbeleef het vliegveld van Gontrode
45.	8 juni 2015	Het Nieuwsblad	Afstammelingen herdenken Reginald Warneford en jong zeppelinluchtvaartofficier
46.	8 juni 2015	AVS – Nieuws	
47.	8 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Monument herdenkt zeppelin crash
48.	9 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Neerhalen Duitse zeppelin herdacht
49.	10 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Mellenaars moeten mee kunstige zitbank naar gemeente halen
50.	9 juni 2015	Het Nieuwsblad	Hoog bezoek voor de leerlingen van de Leefschole in Oosterzele
51.	12 juni 2015	De Beiaard – Land van Rode	Thuis voor een beeld van Radio 2
52.	12 juni 2015	De Beiaard – Land van Rode	Moortseelse reuzen op bezoek
53.	12 juni 2015	De Beiaard – Land van Rode	Panoramatafel op WO I-bunker ingehuldigd
54.	16 juni 2015	Radio2 Oost-Vlaanderen	Melle roept op! Radio-interview
55.	17 juni 2015	Het Nieuwsblad – Gent	Reuzen bezoeken gemeenteschool
56.	17 juni 2015	Het Nieuwsblad – Vlaamse Ardennen	Reuzen bezoeken gemeenteschool
57.	19 juni 2015	Het Nieuwsblad	De leden van de Cultuurraad missen de Stoel der Erfgoed
58.	24 juni 2015	Het Nieuwsblad	Thuis voor een beeld: radio-uitzending vanuit Gontrode
59.	25 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Melle verdedigt finaleplaats ‘Thuis voor een beeld’

60.	26 juni 2015	Het Nieuwsblad	Vliegveld Gontrode wordt 'Thuis voor een beeld'
61.	26 juni 2015	Het Nieuwsblad	Melle wint 'Stoel der erfgoed'
62.	26 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Melle kan kunstwerk aan bunker plaatsen
63.	27 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Reus Pier La Flinka herrijst
64.	29 juni 2015	Het Laatste Nieuws	Den Berg doopt nieuwe reus Pier La Flinka
65.	Juni 2015	S-MAG, toerisme Scheldeland	Op zoek naar de zeppelin
66.	Zomer 2015	Stap Af, toerisme Oost-Vlaanderen	Leve de zeppelin
67.	Zomer 2015	Heemkundig tijdschrift De Gonde	Herbeleef het vliegveld van Gontrode
68.	Zomer 2015	Magazine De Wandelvogel	Rond het vliegveld van Gontrode
69.	2 juli 2015	De Gentenaar	Reus Pier La Flinka herrijst op Flora
70.	3 juli 2015	De Beiaard – Land van Rode	Melle wint 'De stoel der Erfgoed'
71.	3 juli 2015	De Beiaard – Land van Rode	Merelbeke Flora heeft er een nieuwe bewoner bij. Reus Pier La Flinka gedoopt.
72.	4 juli 2015	Vlaanderen Vakantieland	Opnames vanop site van het vliegveld van Gontrode
73.	8 juli 2015	De Streekkrant – Wetthra	Nieuwe reus Pier La Flinka ster van Den Berg
74.	21 augustus 2015	De Beiaard – Land van Rode	Getuigenissen van Gijzenelenaars
75.	28 augustus 2015	De Beiaard – Land van Rode	Oorlogsdagboek wordt gepubliceerd
76.	September 2015	Infokrant Sint-Lievens-Houtem	Sint-Lievens-Houtem tijdens de Grote Oorlog
77.	September 2015	Info Lochristi	Tracé Travak in bibliotheek Lochristi
78.	September/oktober/november 2015	Informeel. Informatiemagazine van het provinciebestuur Oost-Vlaanderen	Een thuis voor een beeld (voorpagina) + artikel "Stoel der Erfgoed"
79.	September 2015	Melle in Beweging	Dit was Melle: 7 juni, inhuldiging vliegveld Gontrode
80.	September 2015	Infazine Oosterzele	Het landschap kan je lezen. Landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode
81.	September 2015	Stedelijk informatieblad Stad Zottegem	Tracé Travak. 150 jaar pendelgeschiedenis in de regio
82.	September 2015	HK tijdschrift De Gonde	Het Landschap kan je lezen, landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode
83.	1 september 2015	Radio 2 Oost-Vlaanderen	Interview Kinderen in Bezet Gebied
84.	6 september 2015	Nieuwsblad	Reuzenstoet voor gouden jubileum van Reinaert en Hermeline
85.	11 september 2015	De Beiaard	Educatieve website voor in de klas. Ontdek de sporen van de Eerste Wereldoorlog
86.	25 september 2015	De Beiaard	Rondreizende en tentoonstelling Tracé Travak
87.	Oktober/november/december 2015	Vormingplus Gent-Eeklo	Het landschap kan je lezen. Landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode
88.	Oktober 2015	Infomagazine Destelbergen oktober 2015	Landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode

89.	Oktober 2015	Infomagazine Lochristi	Landschapswandeling rond oude vliegveld Gontrode
90.	Oktober 2015	Melle in Beweging	Vliegveld Gontrode digitaal te beleven
91.	Oktober 2015	Infomagazine Merelbeke	Het landschap kan je lezen. Landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode.
92.	Oktober 2015	Infomagazine Sint-Lievens-Houtem	Wereldoorlog I in Sint-Lievens-Houtem
93.	1 oktober 2015	Nieuwsblad / Vlaamse Ardennen – Gentse Rand	Geschiedenis van de pendelaar in stadhuis
94.	1 oktober 2015	Het Laatste Nieuws / Vlaamse Ardennen	Tracé Travak in Stadhuis
95.	7 oktober 2015	Het Nieuwsblad/Dender	Houtem herbeleeft oorlog dankzij dagboek lerares
96.	9 oktober 2015	De Beiaard – Land van Rode	Landschapswandeling rond het oude vliegveld van Gontrode
97.	30 oktober 2015	De Beiaard – Melle Merelbeke	Gemeenteschool Melle – Het vliegveld van Gontrode
98.	November 2015	Infomagazine Sint-Lievens-Houtem	Houtem Jaarmarkt met Heemkunde Houtem en Erfgoedcel Viersprong
99.	November 2015	Infomagazine Destelbergen	Hulp gezocht voor het inventariseren van religieus erfgoed
100.	November 2015	Infomagazine Destelbergen	Lezing “Rituelen” door Walter Weyns
101.	November 2015	Infomagazine Lochristi	Vrijwilligers gezocht voor Land van Rode
102.	November 2015	Infazine Oosterzele	Lezing rituelen door Walter Weyns (activiteitenkalender Oosterzele)
103.	7 november 2015	Het Laatste Nieuws – Vlaamse Ardennen	Heemkring zet postkaarten in de kijker
104.	7 november 2015	Het Laatste Nieuws – Denderstreek	Heemkring zet postkaarten in de kijker
105.	7 november 2015	Het Nieuwsblad – Oosterzele	Postkaarten bekijken tijdens Houtem Jaarmarkt
106.	13 november 2015	Het Nieuwsblad – Regionaal: Dender	Nostalgische kaartjes van de jaarmarkt
107.	13 november 2015	De Beiaard – Land van Rode	Beeld van Renato Nicolodi komt thuis
108.	24 november 2015	Het Nieuwsblad – Destelbergen	Lezing “Rituelen” door Walter Weyns
109.	Herfst 2015 (jaargang 43, nummer 4)	Heemkundige Vereniging De Gonde	Leren archiveren: vereniging zkt. Archivaris
110.	December 2015	Infomagazine Merelbeke	Lezing: Rituelen door Walter Weyns